

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
29 жовтня '21

Поширення смертельно небезпечного вірусу знову набуває загрозливих масштабів. Щодоби в нашій країні фіксується більше двадцяти тисяч нових хворих та сотні летальних випадків. Міністерство охорони здоров'я постійно нагадує, що вберегтися від цієї недуги можна шляхом вакцинації та дотримання карантинних обмежень. У нашій громаді пункти вакцинації діють при лікарських амбулаторіях. Там є вакцина кількох виробників, а сама процедура – безкоштовна.

Щодо дотримання карантинних обмежень, то воно обов'язкове при користуванні громадським транспортом, при відвідуванні магазинів, розважальних закладів та ін. Дотримання карантинних вимог в області щодня перевіряють 136 рейдових груп, до яких залучено 257 поліцейських, 98 працівників Держпродспоживслужби, 28 співробітників Укртрансбезпеки та 5 представників муніципальної охорони. На порушників накладаються штрафи.

COVID-19, на жаль, не відступає, тож не будьмо легковажними, беремо себе і своїх рідних!

Освітян без щеплень відсторонять від роботи

З 8 листопада в Україні відсторонять від роботи працівників освіти і посадовців, які не мають щеплень проти COVID-19. Про це зазначається в оприлюдненій постанові Кабінету Міністрів України.

Мова йде про представників професій, які, згідно з наказом МОЗ, підлягають обов'язковій вакцинації проти COVID-19. Це працівники центральних органів виконавчої влади та їхніх територіальних органів, працівники місцевих державних адміністрацій та їхніх структурних підрозділів, а також працівники закладів вищої, післядипломної, фахової передвищої, професійної (професійно-тех-

нічної), загальної середньої, у тому числі спеціальних, дошкільної, позашкільної освіти, закладів спеціалізованої освіти та наукових установ незалежно від типу та форми власності.

Якщо хтось має абсолютні протипоказання до проведення щеплень проти COVID-19, то такі працівники мусять надати медичний висновок про наявність протипоказань, виданий медзакладом.

На час відсторонення заробітна плата за працівником не зберігатиметься.

На роботу працівник чи держслужбовець повернеться лише за умови вакцинації проти COVID-19.

Стосується пасажирів і перевізників

Кабінет Міністрів вніс зміни до постанови про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протіепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Передбачено, що відтепер під час поїздок автомобільним транспортом між регіонами відповідальність за наявність документів про вакцинацію по-

кладається на пасажирів. Це правило стосується як регулярних, так і нерегулярних перевезень у міжобласному та міжнародному сполученнях. Не поширюється ця норма на перевезення легковими автомобілями, якщо кількість пасажирів там не більше 5 (без врахування дітей до 14 років). Під час перевезень у залізничному та авіатранспорті відповідальність за наявність відповідних документів у пасажирів несе перевізник. Відсутність документу про щеплення або негативного тесту у пасажирів тягне за собою відповідальність, передбачену статтею 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Йдеться про штраф в розмірі від 17 000 до 34 000 гривень.

Можете перевірити свою грамотність

9 листопада відбудеться радіодиктант національної єдності, який щорічно проводиться до Дня української писемності та мови. Його транслюватимуть наживо, зокрема, «Українське радіо» та телеканали «UA: Перший» з 10-ї до 11-ї години.

Автором та читцем радіодиктанту в нинішньому році обрано відомого українського письменника Юрія Андруховича.

Свята та пам'ятні дати в листопаді

7 листопада

- День працівника соціальної сфери

9 листопада

- День української писемності та мови;
- Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва

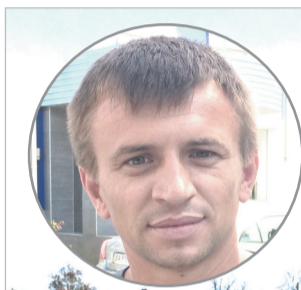
21 листопада

- День Гідності та Свободи. Відзначається з 2014 року. Святується на честь початку в цей день Помаранчевої революції (2004) та Революції Гідності (2013);
- День працівників сільського господарства

27 листопада

- День пам'яті жертв голодомору.

Протягом 20-х, 30-х та 40-х років минулого століття українці пережили геноцид – Голодомор, вчинений радянською владою. У цей день ми запалюємо свічку пам'яті та вшановуємо жертв голодомору хвилиною мовчання.

Ігор Вітряченко:

Недобросовісних водокористувачів від'єднуватимемо від водогону без попередження

Торік «Наша громада» розповідала, як жителі обознівських вулиць Степової і Мирної (Хутір) раділи, що й до них нарешті прийшла вода, яку вони змушені були носити з криниць, розташованих за десятки, а то й сотні метрів. Акціонерне товариство «Кіровоградське рудоуправління» своїм коштом пробурило свердловину, а комунальне підприємство «Обрій» проклало труби.

Здавалось, водне питання для згаданих вулиць було вирішено на найближчі роки. Та вже невдовзі така довгоочікувана вода стала пропадати у водогоні через недбалість деяких господарів з нижньої вулиці Світанкової. Не сплачуючи за неї ні копійки, ці господарі цілодобово поливали городину, не поспішали міняти зіпсуті крани. Іншими словами, їм було начхати на те,

що хтось через них не може користуватися водою. І так тривало, поки втрату води не виявили комунальники.

Два тижні тому вода в кранах на верхніх вулицях зникла в черговий раз. І знову – з вини деяких господарів. Ось що розповів газеті керівник «Обрію» Ігор Вітряченко:

Закінчення на стор. 2

Децентралізація – в дії

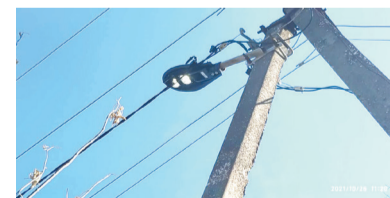
Мінус одна проблема

Перехрестя, що під час дощів чи танення снігу створювало незручності для транспорту й пішоходів у Грузькому, відремонтовано. Про це на сторінці Катеринівської громади у фейсбук повідомила Катеринівський сільський голова Тетяна Пучка. Перехрестя сплановано з урахуванням особливостей місцевості, має високі бордюри та обладнане водостоками. Вартість виконаних робіт – 260 тисяч гривень. Також, як уже повідомлялося в «Нашій громаді», капітально відремонтовано частину вулиці Мухамедієва. Повністю цю вулицю буде відремонтовано наступного року.

Аврамівка зі світлом

Мешканці віддаленого села Аврамівки села в позитивному значенні пожинають плоди приєднання до Катеринівської територіальної громади. Трохи більше ніж за пів року тут відремонтова-

но та вкомплектовано новими меблями фельдшерсько-акушерський пункт, заасфальтовано дорогу, яка з'єднує село з Могутнім. А днями сталася ще одна приємна новина – нарешті змонтовано і введено в експлуатацію освітлення центральної вулиці. Катеринівський сільський голова Тетяна Пучка подякувала депутатам Катеринівської сільської ради, котрі з розумінням поставилися до потреб жителів найменшого за чисельністю населеного пункту громади, проголосувавши за виділення коштів на освітлення.

Для зручності

У попередньому номері газети ми розповідали, що працівники комунального підприємства «Обрій» приступили до ремонту кладки, що робить коротшим шлях для жителів Володимирівки й Миронівки. Кладка час від часу ставала непридатною для користування, оскільки була повністю дерев'яною. Тепер її каркас виготовлено з металу, тож є підстави сподіватися, що слугуватиме вона довго. Фото нової кладки газеті надіслав керівник «Обрію» Ігор Вітряченко.

Наталія Ралко: Читання казок дитині перед сном має стати ритуалом

Наталія Василівна Ралко дотична до життя багатьох жителів Катеринівки. Одні були і, як правило, залишаються читачами бібліотеки, якою вона завідує, інші відвідували або ж нині відвідують очолюваний нею театральний гурток. Той гурток діяв при школі, а тепер – при бібліотеці. В ньому ази сценічної майстерності ще учнями школи освоювали відомі в селі мешканці.

Начальник управління освіти і культури Катеринівської сільської ради Яна Циба, яка школяркою відвідувала бібліотеку, каже, що й досі пам'ятає ту особливу атмосферу, що її створювала в бібліотеці Наталія Василівна.

– У бібліотеці було дуже цікаво, я там проводила багато часу, багато читала книжок.

Керівник іншого відділу сільської ради Роман Бурлак зізнається, що він жив театральним мистецтвом.

– Я швидко робив домашні завдання, аби тільки встигнути на репетиції. Заняття в гуртку дало нам багато. Вважаю, що всі, хто його відвідував, стали успішними людьми.

Приємні спогади про театральний гурток залишилися і в Катерини Коленченко, яка нині є фахівцем сільської ради по роботі з дітьми.

– Я ще з першого класу ходила в бібліотеку, брала книжки для читання, а потім Наталія Василівна запросила мене до участі у виставах. Як справжні актори, ми сиділи за великим круглим столом і читали свій текст, потім були репетиції на сцені. Мені подобалося.

Чому вибір упав на театральний гурток, Наталія Василівна пояснила, що цей напрямок їй ближчий. Ще працюючи в школі вчителем музики, ставила з дітьми спектаклі. Потім гурток перебрався в бібліотеку, де й діє вже багато років. Мета, що при цьому переслідується, – через участь у театральному гуртку викликати в дітей інтерес до книжок. Юні артисти – це переважно учні третього–п'ятого класів.

– Найкраще привчати до те-

атрального мистецтва дітей молодшого шкільного віку. Якщо їм подобається, вони відвідують гурток роками, а старшокласники візьмуть участь у одній виставі

ві й на тому – все, – каже Наталія Василівна.

На її переконання, відвідування театрального гуртка, окрім того, що знайомить дітей з літературою поза шкільною програмою, формує в них якості, що прислужаться їм у майбутньому. Каже, що чимало вихованців гуртка, хоч і не пов'язали своє життя із сферою культури, не загубилися в житті, беруть активну участь в художній самодіяльності.

Запитую, хто, на її думку, переможе в змаганні за уми, в тому числі дітей – книжка чи телефон.

– Це болюче питання, – відповідає. – Мене як фахівця дошкільного виховання за освітою непокоїть, що батьки перестали читати дітям перед сном казки. Це має стати ритуалом. Казкотерапію нічим не можна замінити. Читаючи казку, мама має можливість спілкуватися з дитиною, відповідати на її запитання. У дитини ж розвивається увага. А що ж маємо зараз? Батьки включають дитині мультик, а самі не

відриваються від телефону чи комп'ютера. Коли дитина підросла, вона, за прикладом батьків, воліє жити у віртуальному світі. А ще втрачаються зв'язки між бать-

ками й дітьми, що призводить в майбутньому до серйозних проблем. Батьки є прикладом для дітей, тому я й закликаю батьків приходити в бібліотеку разом зі своїми дітьми, читати самим і залучати до цього дітей. Коли мама чи батько сіли ввечері за книжку, то й дитина потягнеться до книжки, навіть якщо вона ще не вміє читати. Я часто чую від батьків: «Діти не хочуть читати», а мені не терпиться їх запитати: «А ви самі читаете?» Знаю, що багато з них роками не беруть книжку до рук.

– Але ж, запрошуючи до бібліотеки потенційних читачів, ви маєте запропонувати їм літературу, видану сьогодні, а не пів століття тому, – кажу. – Як поповнюється бібліотечний фонд новими виданнями?

– Відколи утворилася об'єднана територіальна громада, поповнення книжкового фонду стало набагато кращим, ніж було до того, – каже Наталія Василівна. – Чимало нових книг що-

року купуємо за кошти громади, допомагає й Український інститут книги, що діє при Міністерстві культури та інформаційної політики. А ще з нами діляться книжками жителі Катеринівки. Користуючись нагодою, хочу подякувати за передані до бібліотеки книжки Галині Мамалізі, Роману Бурлаку, Ірині Черненко, Марині Пальохі, Інні Вороняну та іншим.

– Наталіє Василівно, ви стверджуєте, що дорослі мають показувати приклад читання книжок дітям і підліткам. Багато дорослих є вашими активними читачами?

– Багато. Наприклад, як не зайняті роботою сільський голова Тетяна Пучка й начальник відділу освіти та культури сільської ради Яна Циба, а вони щомісяця, а то й частіше навідуються до бібліотеки, щоб вибрати книжки для себе й для своїх дітей. Активними читачами є Олександр Черненко, Богдана Колеснікова, Марина Пальоха, Інна Вороняну, Олександр Сосенко, Юрій Зудін, Галина Грабенко, Марія Карпюк, Людмила Велігіна. Перевагу

тують і «Нашу громаду». Юних читачів цікавлять сучасні популярні дитячі журнали, які для них теж передплачують.

– Бібліотека – один з небагатьох закладів, які ще надають безкоштовні послуги, і цим треба користуватися, – каже бібліотекарка. – Не обов'язково купувати книжку, її можна в нас узяти.

Нині Катеринівська бібліотека на порозі нового етапу свого існування. Вже завершується ремонт приміщення, до якого вона невдовзі перебереться. Приміщення більше за нинішнє, тож, за словами Наталії Василівни, тут можна буде створити кращі умови для відвідувачів. Сподівається, що з'являться й комп'ютери, бо не кожен читач має його вдома.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

На знімках: Наталія Ралко; виставка дитячої книги; сюди перебереться бібліотека.

віддають новим надходженням, тому так важливо регулярно поповнювати наш бібліотечний фонд. До речі, діти теж краще читають нові книжки, на старі навіть не звертають увагу.

Наталія Василівна розповідає, що часто катеринівці приходять до бібліотеки, щоб почитати періодичні видання, адже не кожен з них може передплатити журнал чи газету. Нерідко запи-

«Дія» – це зручно

Як пам'ятають постійні читачі «Нашої громади», в одному з попередніх випусків газети начальник відділу загально-організаційної, інформаційної роботи та документообігу Катеринівської сільської ради Роман Бурлак розповів про запровадження електронних адміністративних послуг, наскільки це вигідно громаді в цілому й кожному її жителю зокрема. Він також зазначив, що це тільки початок, що рада й далі використовуватиме можливість, що їй надають місцевому самоврядуванню цифрові технології.

– А ми вже підключилися до Єдиної державної системи в сфері будівництва, – похвалився при недавній зустрічі Роман. – Це значно спрощує надання деяких послуг громадянами. Наприклад, раніше виконком прийняв рішення про присвоєння адреси. Щоб нову адресу було зареєстровано в установленому порядку, людина мала отримати рішення, відвезти чи віднести його реєстратору. Тепер, коли ми свої рішення вже заносимо до Єдиної державної системи в сфері будівництва, ця процедура значно скорочується,

адже реєстратор може легко знайти потрібну йому інформацію. Крім того, система автоматично формує витяг, з якого можна дізнатися, користувачись присвоєним піар-кодом, за ким закріплена адреса, тощо.

Роман Бурлак ще раз торкнувся питання використання додатку «Дія». Встановивши його на своєму смартфоні, можна користуватися цифровими документами, отримувати державні послуги у кілька кліків, ділитися копіями цифрових документів тощо.

– Зрозуміло, що не всі наші жителі, в першу чергу пенсіонери, зможуть користуватися додатком «Дія», але прагнути до цього треба, адже це дуже зручно. Наприклад, маючи в своєму смартфоні «Дію», не обов'язково носити із собою паспорт, інші документи. Достатньо показати їх у додатку, бо це передбачено відповідними рішеннями урядових органів. Оскільки актуальним сьогодні стає наявність паспорта громадянина, його теж достатньо мати у смартфоні, – сказав керівник відділу.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Ігор Вітряченко: Недобросовісних водокористувачів від'єднуватимемо від водогону без попередження

Закінчення. Початок на стор. 1.

– Ми кілька днів шукали місце пориву системи, аж поки не виявили домоволодіння на вулиці Світанковій, де зламався

кран, а господар нічого кращого не вигадав, як приєднати шланг і спрямувати воду в город. Він мав або ж замінити кран, або ж нам повідомити, що сам не може з цим упоратися. Вода текла цілодобово, цілодобово постійно працював насос, неспроможний підняти її до того рівня, щоб вона доходила до верхніх вулиць. Жителі, які залишилися без водопровідної води, телефонували і мені, і в сільську раду, скаржилися, сварилися, звинувачували нас в некомпетентності.

Краще мають дотримуватися правил користування водою й ті, хто має на Хуторі дачі. Мало того, що поливають городи скільки хочуть, хоч вода поетається лише для побутових потреб, вони обляштовують крапельний полив, а буває, що й залишають відкритими крани до наступного свого приїзду в село. Знову на верхніх

вулицях немає води, нам телефонують, ми шукаємо пориви, а коли потім запитуюмо винуватців, навіть так зробили, відповідають: не помітили або забули.

Звісно, так тривати постійно не може, тож прийнято рішення недобросовісних водокористувачів від'єднувати від водогону без попередження. Техніку для цього ми маємо.

Записав
Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Коли у Володимирівці мені порадили зустрітися з подружжям Надутих, я, звісно ж, поцікавився, хто вони.

– Прості, скромні люди, все життя трудилися, а тепер на пенсії, – пояснили.

Сільський староста Сергій Євченко погодився супроводити мене до Надутих, які, як з'ясувалося, живуть зовсім неподалік старостату.

У дворі ми застали стареньку жінку, яка пересувалася, опираючись на табуретку. Йшов рясний дощ, але вона не могла швидко від нього сховатися.

Привіталися. Сергій Степанович пояснив, хто я й чому завітав до них.

– А про мене вже писали в «Нашій громаді», – сказала Лідія Андріївна. – Я розповідала, як пекла паски.

– Тепер розкажете про життя, – додав Сергій Степанович.

– Ох, яке там життя, – скрушно мовила жінка, переставляючи табуретку, без якої вона неспроможна зробити й кроку. – Як так жити, то краще вмерти. Геть ноги не слухаються.

– Розкажете, як працювали, – допомагає мені сільський староста.

– Та то ж давно було. Навіщо це людям?

– Хай знають, – не здається Сергій Степанович.

– Тоді заходьте до хати, – запрошує жінка.

Я притримую двері, поки вона йде, переставляючи табуретку.

У хаті нас зустрічає господар Анатолій Михайлович. Йому, як і дружині, вже за вісімдесят, трохи не дочуває, тому треба говорити голосніше звичайного.

– А що вас цікавить? – запитує мене, коли я присів на стілець і дістав із сумки диктофон.

– Наприклад, як ви познайомилися зі своєю майбутньою дружиною, – відповідаю.

Очі Анатолія Михайловича зблискують веселими вогниками і в кутиках губ з'являється усмішка. Схоже, згадалось щось дуже близьке серцю.

– Ну, як познайомилися, – каже. – Вона жила в Осикуватому, а я їздив туди велосипедом гуляти. З гармошкою. Її мені мати купила за зданий тютюн, а грати навчив сусід Микола Токаренко. Грав, а молодь танцювала, ну й побачив Лідю. Почали зустрічатися. Я вже на тракторі робив, то їздив до неї тільки у вихідні. Через пів року вирішили: досить мені їздити, треба разом хазяйнувати. Було це в п'ятдесят дев'ятому. Хату ось цю почали будувати.

– Коли фундамент закладали, – долучається до розмови Лідія Андріївна, – я казала, що строїмо не хату, а курінь – дуже вже малою видавалася мені, а тепер хворіємо, то й цій не раді.

Вони обоє пережили німецьку окупацію. Анатолій Михайлович ділиться тим, що йому тоді найбільше запам'яталося:

– І досі перед очима стоїть, як за сто-

лом сидять голі німці й вошей б'ють, а я, ще геть малий, став на краю лежанки та й сховався на них до вітру. Баба злякалася, кинулася мене сварити, а німці розсміялися, потім ще й шоколадку дали. Мабуть, своїх дітей згадали. У німців були металеві ложки-вилки, а в нас – тільки дерев'яні ложки, і одного разу мені захотілося мати металеву ложку-вилку. Потягнув в одного німця. Той, як виявив пропажу, хотів мене застрелити, й застрелив би, мабуть, та за мене заступився інший німець. Побачив, що той дістав наган, накинувся на нього з лайкою.

Анатолію Михайловичу не довело-

Люди нашої громади

Анатолій Надутий: Через пів року вирішили: досить мені їздити, треба разом хазяйнувати

ся служити в армії. Батько повернувся з війни інвалідом, мати теж хворіла. Дуже рано, ще підлітком, став для батьків опорою й годувальником. Вивчився на механізатора й усе життя трудився то в полі, то на фермі.

– Ніколи йому не було відпочинку, – додає Лідія Андріївна.

Сама вона двадцять шість років працювала дезінфектором – знищувала шкідників у закладах харчування. Як і чоловік, змушена була з дитинства привчатися до роботи.

– Мама на скиртуванні соломи в колгоспі покалічилася, то я й шостого класу не закінчила, доглядала за нею, бо я була найстаршою в сім'ї дочкою. Все хазяйство на мені трималося.

Запитую подружжя, коли їм жилося краще.

– Коли здоров'я було, – відповідає за обох Лідія Андріївна.

Зараз для них здоров'я – це не щось абстрактне. Обійти себе й то вже проблема. Дякують соціальній працівниці сільської ради Світлані Токаренко за те, що їсти приготує, і в магазин сходить, і ліки принесе.

– Хороша жінка нам трапилася, – каже Лідія Андріївна. – Дай їй Боже, здоров'я.

Ще їм допомагає дочка, яка працює в Кропивницькому, внуки.

– Оце приїздили, щоб вирубати й вивести кукурудзу, то наробилися тільки так, – каже жінка.

У Надутих – четверо онуків і шість правнуків, якими вони пишаються. Почувши це, кажу Анатолію Михайловичу:

– Виходить, марно ви їздили в Осикувате на велосипеді?

– Виходить, марно, – підтримує він жарт.

Мені цікаво, якими вони були молодими. Запитую, чи збереглися світліни.

– А он же! – показує Лідія Андріївна на уквітчане вишитим рушником фото в рамці й під склом.

На фото – наречений і наречена. З трудом впізнаю в них своїх співрозмовників. Пропоную їм знову сфотографуватися разом. Лідія Андріївна спочатку відмовляється, а потім погоджується. Анатолій Михайлович теж не проти, навіть намагається обійняти свою дружину. Я знімаю їх, ще не усвідомлюючи, як багато часу минуло відтоді, як було зроблено перше фото. Підраховую й дивуюся: шістдесят два роки...

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Дякуємо за подарунки!

У приміщенні Катеринівської сільської ради зустрів давню знайому – Наталію Петрівну Мельник. Знаю її ще з далеких вісімдесятих. Свого часу вона працювала секретарем Обознівської сільської ради.

– Добре, що вас побачила, – сказала. – У мене до вас діло є.

Подумалося: сваритиме за якусь публікацію. Аж ні.

– Я хочу через «Нашу громаду» від імені всіх обознівських пенсіонерів подякувати рудоуправлінню, його керівнику Володимирі Валентиновичу Кухті за подарунки з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку, – мовила.

– Ці подарунки для тих, хто живе на одну мізерну пенсію, вчасні й потрібні, додали нам святкового настрою. Я чула від багатьох односельців: «Ой, як добре, що про нас не забули!» За подарунками не треба було добиратися до контори підприємства, їх привезли кожному додому. А найголовніше – що не поділили пенсіонерів на «своїх» і «чужих», подарунки отримали всі пенсіонери, незалежно від того, де вони працювали. Від імені пенсіонерів дякую адміністрації рудника, особисто Володимирі Валентиновичу за те, що вони роблять для пенсіонерів, й бажаю їм міцного здоров'я та успішної праці.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Колектив Могутненського навчально-виховного комплексу глибоко сумує з приводу передчасної смерті вчителя музики та співів

Майстренка Миколи Васильовича

та висловлює глибоке співчуття рідним і близьким покійного.

Слово про колегу

Сергій Шевко, учитель історії:

– З Миколою Васильовичем Майстренком я познайомився, коли почав працювати в Могутненській середній школі в 1991 році. Микола Васильович завідував місцевим будинком культури і за сумісництвом викладав музику та співу в школі. Невдовзі він повністю пов'язав своє життя із школою, бо робота з дітьми його захоплювала. Він не обмежувався уроками, організував самодіяльні колективи, брав з ними участь у різних конкурсах і фестивалях. Умів грати на кількох інструментах, гарно співав.

Микола Васильович був старшим за мене, але це не заважало нам спілкуватися, обмінюватися думками на актуальні теми. Я будь-коли міг звернутися

до нього за порадою чи допомогою, і він не відмовляв. Відгукувався на прохання односельців не тільки в тих випадках, коли треба було організувати свято, а й міг допомогти по господарству, наприклад, щось скосити, оскільки косити йому подобалося ще з дитинства.

Він був комунікабельним, інтелігентним, інтелектуальним, і ось тепер його не стало. Це велика втрата для рідних і всіх, кому випало з ним працювати й спілкуватися.

Зоя Красіліч, директор Могутненського НВК:

– Микола Васильович Майстренко був відповідальною, високопрофесійною, толерантною, небайдужою до чужих проблем людиною. Його любили діти і він їх любив, багато займався з ними після уроків. Його вихованці, зокрема гурт сопілкарів, часто посідали призові місця на різних конкурсах і фестивалях. Докладав багато зусиль, щоб свято першого й останнього дзвоника, новорічні, проходили на високому рівні й надовго запам'яталися учням.

Микола Васильович був одним з найкращих учителів музики у колишньому Кропивницькому районі. Не випадково в нашій школі проходили районні семінари, на яких Микола Васильович ділився з колегами досвідом викладання улю-

бленого предмета. У нього вчилися, до нього прислухалися.

Нам не вистачатиме Миколи Васильовича, його мудрого слова, уміння створювати творчу атмосферу, дарувати свята. Пам'ять про нього збережеться в наших серцях назавжди.

Ходить гарбуз по городу...

Минулої весни «Наша громада» познайомила читачів з Аллою Петлицькою з Могутнього. Приводом до зустрічі з нею стали чутки про те, що нібито жінка має велику колекцію сортів картоплі. При зустрічі чутки підтвердилися. Жінка розповіла, що в сусідній Аврамівці, де ще донедавна мешкала, вирощувала картоплю тридцяти чотирьох сортів. Робила це не заради комерції, а просто з цікавості, бо їй подобалося експериментувати. Вона часто замовляє через інтернет нові сорти. Так, зокрема, з'явилася в її колекції картопля Крапелька (на вигляд схожа на крапельку води), здатна досягати ваги півтора й більше кілограма.

На новому городі жінка мала садити картоплю вперше. На веранді у ящиках уже «дозрівав» посадковий матеріал. Уквітчана блідо-рожевими пагонами картопля чекала, коли її покладуть у лунку й пригорнуть пухкою, прогрітою сонцем землею, але весна запізнювалася з теплом. Моя знайома не втрачала надії, що погодні умови нарешті поліпшаться.

Буваючи в Могутньому, я двічі намагався зустрітися з Аллою Петлицькою. Хотів дізнатися, чи вродила картопля на новому місці. Але не міг застати її вдома. Сталося це тільки два тижні тому.

— Знаєте, — сказала жінка, — ви мені таку рекламу зробили, а я ж саджаю картоплю не для продажу. Багато людей зверталося, навіть з інших сіл приїздили, просили хоч кілька картоплин дати їм на розплід, то довелося декому відмовляти, бо картопля потрібна й нам із сином, і дочці, яка живе окремо.

На запитання, як вродила картопля, жінка відповіла:

— Не та тут земля, що була в нас в Аврамівці. Весь город в осоті, а ви ж знаєте, що таке осот — його за один рік не виведеш, і росте він за будь-якої погоди, за-

биває все, що посадиш. Але на зиму картоплі вистачить. Якщо говорити про сорти, то найкраще вродили тут Крапелька, Забава, Лиса і Афганка. Вони ж були кращими й на старому городі.

Цьогорічні погодні умови, за словами Алли, були сприятливими для інших городніх культур.

— Дуже гарно вродили морква, цибуля, капуста і особливо гарбузи, — каже й запрошує до веранди подивитися, який виріс найбільший гарбуз. — Герой інтернету, — показує на гарбуза, що лежить на лавці. — Його всі знайомі повиставляли на своїх сторінках у фейсбуку.

Розміри гарбуза вражають — більше метра завдовжки й вагою — понад двадцять кілограмів. Підняти — не кожному під силу. Одразу на згадку приходять рядки з дитячого віршика: «Ходить Гарбуз по городу, питається свого роду...». Такий гарбуз, як цей, і справді «тягне» на господаря всієї городньої братії.

— Буває, виростає він і до двох метрів, — продовжує жінка. — І на смак дуже гарний, годиться на кашу, на плачінди. А дізналася я про нього в інтернеті, й самій захотілося виростити таке диво. Виписала десять насінин, посіяла, зійшло вісім.

На закінчення Алла Петлицька зізнається: якби вона не цікавилася новинками, не висаджувала їх на своєму городі, не мали б із сином стільки городини, як зібрали нинішнього року.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Ваше здоров'я

Лікувальна ягода

Гарбуз, корисні властивості якого не втрачаються навіть при довгому зберіганні, один з найуживаніших плодів у світі.

► Гарбуз — «чемпіон» за вмістом заліза. В його м'якоті міститься такий рідкісний вітамін як Т, необхідний людям з анемією і гемофілією. Карнітин бере активну участь в транспортуванні жирних кислот, зберігаючи в клітинах глікоген, і цим захищаючи від атеросклерозу.

► Завдяки каротину, вживання цієї ягоди корисне для зору. Велика кількість клітковини позитивно впливає на роботу шлунково-кишкового тракту і травлення загалом. Незаперечно користь гарбуза для гіпертоніків: його антиоксидантні властивості, здатність очистити організм від холестерину і токсинів сприяють нормалізації кров'яного тиску.

► Рекомендований гарбуз і як профілактичний засіб від післонефритів і навіть онкології. Здавна використовували гарбуз як ліки при порушеннях сну і запаленнях. Відомі також його сечогінні властивості і здатність підвищувати опірність організму до хвороб (імунітет).

► Крім загального впливу, є ще й унікальний вплив гарбуза на чоловічий організм, оскільки він містить кальцій, цинк, фосфор, амінокислоти, вітаміни та антидепресанти. Гарбуз допомагає швидко відновити сили, а також: сприяє лікуванню проблем потенції, попереджає облісіння, допомагає при простатиті, підвищує шанси зачати дитину, служить профілактикою хвороб сечостатевої системи.

► Гарбуз також корисний і для прекрасної статі. Особливо він рекомендований в сирому і за-

печеному вигляді, а також як гарбузовий фреш. Вся справа в його антизапальній дії. Гарбуз застосовують при вагітності, ерозії шийки матки, інших жіночих запаленнях. Він сприятливо впливає на лікування безпліддя. Вагітним радять вживати гарбуз для поповнення вітамінів і мікроелементів, як профілактику анемії. Гарбуз знімає неприємні симптоми при менопаузі, нервово напруженні.

► Помічено, що регулярне вживання очищеного сирого гарбузового насіння сприяє профілактиці і вигнанню глистів. Для цього достатньо вживати пів склянки гарбузового насіння щодня.

► Найбільш популярним варіантом вживання помаранчевого плода є гарбузова каша. При цьому використовують манку, пшоно або рис. Каша готується на воді або молоці, її роблять солодкою або солоною, заправляють вершковим маслом. Регулярне вживання в раціон гарбузової каші допомагає значною мірою знизити рівень холестерину і зміцнити внутрішні стінки кровеносних судин.

! На відміну від сирого гарбуза, варений (печений) практично не має протипоказань і з успіхом використовується в харчуванні хворих гепатитом, цирозом печінки, які страждають печінковими набряками. Однак, якщо у вас діабет або виразка, викликана зниженою кислотністю, то вживання сирого гарбуза вам протипоказане, а варений можна їсти тільки після консультації з лікарем.

Готуємо вдома

Гарбузовий манник

2 скл. натертого на дрібній тертці гарбуза, 250 мл кефіру або кислого молока, цукор: 0,5 скл. — в піріг, 1 скл. — в сироп, 1,5 скл. манки, 1,5 ч. л. розпушувача, 1 лимон: цедра — в піріг, сік — для сиропу, 0,5 скл. води для сиропу.

Швидко перемішати натертий гарбуз з цукром, манкою, розпушувачем, кефіром і лимонною цедрою. Відразу викласти тісто у форму, змащену олією, і поставити в розігріту до 180°C духовку на 40-45 хв. Готовність перевіряємо зубочисткою. Тим часом приготувати сироп. Змішати воду, цукор і лимонний сік, довести до кипіння і варити 3 хв., вимкнути і дати охолонути. Готовий, ще гарячий, манник залити сиропом і посипати за бажанням кокосовою стружкою. Не лякайтеся, що манник плаватиме в сиропі — за пів години він все в себе вбере і вийде дуже смачний ніжний піріг.

Мармуровий рулет

400 г філе стегна індички або курки, 300 г курячої грудки, 2-3 зубчики часнику, пучок будь-якої зелені, приправа хмелі-сунелі, 20 г желатину, сіль і перець на смак.

М'ясо нарізати невеликими кубиками. Часник і зелень подрібнити і додати до м'яса. Усі спеції і желатин у сухому вигляді теж додати до м'яса. Все добре пере-

мішати. У рукав для запікання викласти усю масу, надавши форму ковбаси, закрутити краї і закріпити. Викласти у форму і запікати рулет 30-35 хв. при 180°C. Потім дістати рулет і прямо в рукаві загорнути у рушник. Залишити остигати при кімнатній температурі. Потім прибрати на ніч у холодильник. Подавати, нарізавши порційними шматками.

Зелена сочевиця з грибами

1 скл. зеленої сочевиці, 250 г печериць або інших грибів, 1 цибулина, 1 морквина, 3 зубчики часнику, сіль і перець чорний мелений — за смаком, 2-3 ст. л. олії, зелень (кріп або петрушка) — за смаком.

Сочевицю перебрати та промити. Залити 2 скл. води, посолити. Довести до кипіння і варити 20 хв., сочевиця повинна повністю бути звареною, але не розваритися. Цибулю порізати кубиками, моркву натерти на великій тертці, часник пропустити через прес або нарізати кубиками. Обсмажити овочі до напівготовності на олії. Додати порізані гриби. Смажити до готовності, посолити та поперчити. За бажанням додати улюблені спеції. Викласти смажені овочі та гриби до сочевиці, додати зелень і перемішати.

Медова курка по-турецьки

Цей рецепт медової курки задується у турецькій кулінарній книзі 16 століття.

6 курячих стегенець, 3 цибулини, 10 шт. тарагаи, 0,5 скл. зеленого винограду, 1 паличка кориці, 0,5 скл. мигдалю, 1 ст. л. меду, 0,5 скл. води, 1 ч. л. солі, 0,5 ч. л. чорного меленого перцю, 2 ст. л. олії, 30 г масла вершкового.

На сковороді розігріти олію та обсмажити курку з усіх боків до апетитної рум'яної скоринки. Додати крупно нарізану цибулю і обсмажити ще 2 хв. Додати вершкове масло. Додати мед та карамелізувати цибулю. Влити воду, посолити, поперчити. Додати виноград, курагу, паличку кориці. Тушкувати під кришкою на повільному вогні 20 хв. За 5 хв. до готовності додати мигдаль.

Варені піріжки

Тісто: 1 яйце, 400 г борошна, дрібка солі, 200 мл води. Начинка: 0,5 кг будь-якого фаршу, 1 цибулина, сіль, приправи, перець. Гарнір: 3 картоплини, по 1 морквині і цибулині, 0,5 л води, 1 ст. л. томатної пасту, перець, сіль.

Замісити м'яке піддатливе тісто, накрити і залишити на 15 хв. Дрібно нашатковану цибулю змішати з фаршем. Можна додати посічену зелень. Посолити, поперчити, приправити спеціями і перемішати. Стіл посипати борошном і розкачати на ньому тісто в пласт великого розміру. Розрізати його навпіл. На кожному половині покласти фарш і скрутити в рулет. Порізати рулет на порції-піріжки. У широкій ємності на олії обсмажити порізану цибулю і терту моркву. Додати томатну пасту, налити воду і укласти порізану скибочками картоплю. Зверху викласти піріжки, налити води і тушкувати 30-40 хв. на середньому вогні.